

τί κάμνετε ἀφ' ὅτου εἰσθε ἐδῶ. Ἀλλὰ πρὸ παν-
τός ἄλλου, δόσετέ μας νὰ φάγωμεν, διότι 'πε-
θαίνομεν ἀπὸ τὴν πείναν.

Ἡ κυρία ἐπάρχου ἀφυπνισθεῖσα ἐκ τοῦ θο-
ρύβου καὶ μαθοῦσα τὰ διατρέχοντα ἔσπευσε νὰ
παρασκευάσῃ ἐκ τοῦ προχείρου δέπνον τὰ μάλα
δημοκρατικόν, ὅπερ μετὰ πολλῆς ὀρέξεως κα-
τεβρόχθισαν ὁ Γαμβέττας καὶ ὁ συνοδὸς αὐτοῦ.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΙ

Αἱ ἔρευναι τοῦ ἐπαρχοῦ Κεφαλληνίας Γερ-
μανοῦ πρὸς εὐρεσιν καὶ διάσωσιν παλαιῶν ἐκ-
δόσεων βιβλίων καὶ χειρογράφων διὰ τὴν ἐπαι-
νετὴ αὐτοῦ πρωτοβουλίᾳ συστάσαν καὶ δσημέραι
καταρτιζομένην ἀρχιεπισκοπικὴν βιβλιοθήκην
Κεφαλληνίας, ἥς ὡς γνωστὸν πυρὴν ἐγένετο
ἡ γενναία τοῦ ἀειμνήστου ἱατροφιλοσόφου Α.
Μηλιαρέση κληροδοσία, ἤγαγεν εἰς φῶς πολλὰ
τέως ἀφανῆ καὶ ἄγνωστα βιβλία καὶ χειρογρά-
φα ἐν τε ἰδιωτικαῖς συλλογαῖς καὶ ἐν ταῖς μο-
ναίς ἡμῶν ἀποκείμενα, ὧν πολλὰ κατώρθωσεν ὁ
ρέκτης ἀρχιερεὺς νὰ λάβῃ πρὸς πλουτισμὸν τῆς
βιβλιοθήκης, σώζων οὕτως αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἀφ-
νειίας καὶ τῆς καταστροφῆς. Μεταξὺ ὅμως τῶν
εὐρεθέντων πρωτίστης τυγχάνουσι θέσεως δύο
ἀρχαῖα ἐπὶ περγαμνηνῆς εὐαγγέλια, ὧν ὅμως τὸ
ἕτερον μόνον ἐδωρήθη τῇ βιβλιοθήκῃ. Περί τε
τῶν δύο τούτων παλαιῶν χειρογράφων καθὼς
καὶ περὶ ἄλλων γνωστῶν μοι εὐαγγελίων σωζο-
μένων ἐν Πάλλῃ, δὲν ἔκρινα κακὸν νὰ ἐπιστείλω
τινὰ τῇ ἀξιολόγῳ «Ἑστία», ὡς ἐνδιαφέροντα
τὰ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν, εἰς τὴν ἔρευναν
καὶ μελέτην τῶν ὁποίων ἀπὸ πολλοῦ καταγι-
νομαι.

Τὸ ἥδη δωρηθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν βιβλιοθή-
κην εἶνε *τετραβάγγελον* εἰς μέγα ὄγδοον ἐπὶ
χονδρᾶς διφθέρας καὶ ἐκ φύλλων διακοσίων πεν-
τήκοντα. Τὰ γράμματα εἰσὶν εὐανάγνωστα,
ἀλλ' ἄνευ ποικιλιμάτων, εἰς τὸ περιθώριον δὲ
εἰσὶ γεγραμμένοι, μεταγενεστέρως πιθανώτατα,
σημειώσεις διάφοροι ἀναγρόμεναι εἰς τὰς ἐν τῷ
κειμένῳ περικοπὰς τῶν εὐαγγελιστῶν καὶ ἀπο-
βλέπουσαι κυρίως τὸ πότε αἱ περὶ ὧν πρόκειται
περικοπαὶ ἀναγινώσκονται κατὰ τὰ διατετα-
γμένα τῆς ἐκκλησίας. Τὸ χειρόγραφον ἐδωρήθη
παρὰ τοῦ σεβαστοῦ γέροντος κ. Νικολάου Ἐ-
κτορος Τυπάλδου, ἔχοντος αὐτὸ ἐκ τῆς κληρονο-
μίας τοῦ σεβασμίου ἱερέως καὶ πρὸς τεσσαρακον-
ταετίας θανόντος πατρὸς αὐτοῦ Γερασίμου.—
Εἰς ποίαν ἀνήκει ἐποχὴν τὸ χειρόγραφον δὲν
δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ εἴπωμεν, φαί-
νεται ὅμως ἐκ τε τοῦ εἶδους τῆς γραφῆς καὶ ἐκ
τῆς φθορᾶς τῶν περιθωρίων, ὅτι θὰ εἶνε ἀρκετά

παλαιόν. Δύο μόνον χρονίας εὗρομεν ἀναγε-
γραμμένας ἐπὶ δύο σελίδων αὐτοῦ, τὸ ἔτος 1761
πρὸς τὴν ἰταλιστὴν ὑπογραφῇ τοῦ ἱερέως Χαρά-
λάμπους Φλωρίου, ἱεροκήρυκος καὶ διδασκάλου
πεφημισμένου, ἐναρέτου δὲ καὶ ἀσκητικοῦ κατὰ
τὴν παράδοσιν¹ καὶ ἀναγραφῇ τῆς χειροτονίας
τοῦ ἐπισκόπου Κεφαλληνίας, Ζακύνθου καὶ Ἰθά-
κης Νικοδήμου Μεταξᾶ.—Ἐπειδὴ ὅμως δύο
ἀρχιερεῖς παλαιοὶ τῶν νήσων τούτων ἔφερον τὸ
αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸ δὲ ἔτος τῆς χει-
ροτονίας δὲν δύναται καλῶς ν' ἀναγνωσθῇ ἐν τῇ
ἀναγραφῇ, νομίζομεν ὅτι ἡ παρά τινος ἴσως πα-
λαιοῦ ἱερέως γραφεῖσα ὑπόμνησις ἐκείνη, ἀναφέ-
ρεται εἰς τὴν χειροτονίαν τοῦ Νικοδήμου Α' *Μεταξᾶ*,
λογίου ἀνδρὸς καὶ κτίτορος τῆς ἐν
Μεταξάτοις ἐπισκοπῆς, ἰθύναντος μετὰ πολλῆς
συνέσεως καὶ εὐσεβείας τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ
ἀπὸ τοῦ 1594—1601, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τοῦ
ἀνεψιοῦ αὐτοῦ καὶ γνωστοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς
ἐκκλησίας καὶ τῶν γραμμάτων Νικοδήμου Β' *Μεταξᾶ*,
τοῦ φιλοπάτριδος καὶ ἐπιχειρηματικοῦ
ἐκείνου, ὅστις πρῶτος ἐγένετο τῶν νήσων ἀρχιε-
πίσκοπος ποιμάνας θεαρέστως καὶ δεξιότατα
αὐτὰς ἐν μέσφ ἄλλως πολλῶν ἀνησυχιῶν, ἀπὸ
τοῦ 1628—1646²). Ἡ χειροτονία ἀμφοτέρων
ἐγένετο βεβαίως ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἀλλ' ὁ ἐν τῇ
ἀναγραφῇ τῆς χειροτονίας τίτλος *Ἐπίσκοπος*
κάμνει ἡμᾶς νὰ δεχθῶμεν τὴν ὑπόμνησιν ἀνα-
φερομένην εἰς τὸν Νικόδημον Α', τὴν δὲ ἡλικίαν
τοῦ χειρογράφου συνεπῶς μερίζονα τῆς χρονίας
ἐκείνης.

Τὸ ἕτερον τῶν εὐαγγελίων ἀνήκει τῷ κ. Σω-
κράτει Κατσαίτῃ, περιελθὼν αὐτῷ ἐκ τῆς κλη-
ρονομίας τοῦ προγόνου του ἱερέως καὶ ἀρχιερα-
τικοῦ ἐπιτρόπου Γεωργίου τοῦ Κατσαίτου, ζή-
σαντος κατὰ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατον-
ταετηρίδος. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο, οὐ ἐλλείπουσι
δυστυχῶς τινὰ φύλλα, φαίνεται παλαιότερον
τοῦ πρώτου, εἶνε δὲ γεγραμμένον κατὰ τὴν
σειρὰν τῶν ἀναγινωσκομένων εὐαγγελίων καὶ
οὐχὶ ὡς τὸ πρῶτον ἐν ᾧ ἐγράφη τὸ ὅλον εὐαγ-
γέλιον ἐκάστου εὐαγγελιστοῦ συνεχές.—Ἡ γρα-
φὴ εἶνε κομψοτάτη, τὰ δὲ κεφαλαῖα γράμματα
καὶ τινες σελίδες εἰσὶ πεποικιλμέναι χρώμασι
καὶ χρυσώμασι, τὸ δὲ ὅλον εἶνε ὀγκῶδες ἀρκε-
τά, εἰς τέταρτον, καὶ τὰ γράμματα πολὺ με-
γάλα καὶ κανονικά, δυστυχῶς ὅμως τοῦ ὠραίου
τούτου χειρογράφου δὲν ἐννοεῖ ὁ κ. Κατσαίτης
νὰ στερηθῇ χάριν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἡμῶν

1) Ἐλέγετο καὶ Λαγκούσης, δὲ ἐμόνασε εἰς τὴν βορείῳ τοῦ
Ληξουρίου κειμένην κομψὴν μικρὰν μονὴν τοῦ Ἀγ. Σπυρί-
δωνος εἰς Πλατὺν Αἰγιαλὸν ὅπου καὶ ἐτάφη, σώζεται δὲ καὶ
ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Ἰδε καὶ *Μαζαράκη* σελ. 371.

2) Ἐπὶ Κυρίλλου Λουκάρεως διὰ σιγίλλου τῆς 8 Ἰου-
λίου 1628 προσεβιβάσθη ὁ θρόνος τῆς Κεφαλληνίας εἰς Ἀρ-
χιεπισκοπὴν, χάριν καὶ ἐνεργείας τοῦ Μεταξᾶ φίλου θερμοῦ
τυγχάνοντος τῷ Κυρίλλῳ.

βιβλιοθήκης, θεωρῶν αὐτό, δικαίως ἄλλως τε, πολῦτιμον οἰκογενειακὸν κειμήλιον.

Ἐτέρα τέσσαρα τοιαῦτα εὐαγγέλια μοι εἶνε γνωστὰ ὡς σωζόμενα ἐνταῦθα. Τὰ δύο τούτων εὐρίσκονται ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ τῶν Κηπουρίων μονῇ, τὸ μὲν εἰς ὄγδον, τὸ δὲ εἰς δέκατον ἕκτον μέγα, ἀμφοτέρωθεν δὲ καλῶς διατηρούμενα καὶ ἐπὶ χονδρὰς μεμβράνης· τὸ ἕτερον μάλιστα τούτων τυγχάνει καὶ πεποικιλμένον δι' ἐπιχρύσων σχημάτων καὶ γραμμάτων, φέρει δὲ καὶ διὰ τῶν στίχων μουσικὰ σημεῖα. Ἀγνωστον πῶς σῴζονται ἐν τῇ μονῇ, δὲν εἶνε ὅμως ἀπίθανον νὰ προέρχονται ἐκ τῆς μὴ σωζομένης σήμερον ἀρχαίας μεγάλης μονῆς τῶν Γεριῶν, τῆς κατερειπωθείσης κατὰ τοὺς σεισμοὺς τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἧς τὰ τόσα βιβλία, αἱ τόσαι ἀγιογραφαί, ὧν τινες τῶν διασῆμων ἀγιογράφων ἡμῶν Τζάννε καὶ Τζαγκαρόλου, καὶ ἄμφω, σῴζονται ἐν μοναῖς καὶ ἐν ἄλλοις οἴκοις, ἢ νὰ ἔφερε ταῦτα τὰ χειρόγραφα μεθ' αὐτοῦ ὁ ὅσιος Χρύσανθος κτίτωρ τῆς μονῆς κατὰ τὰς πρώτας δεκαετηρίδας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἀφιερῶσας ταῦτα ἐν αὐτῇ.

Ἐπίσης σπουδαῖα εἶνε καὶ τὰ ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ μακαρίτου ἀρχαιοφίλου Χαραλάμπους Γεννατσά Τσιμαράτου, ἐν ἀγίᾳ Θέκλῃ Ἀνωγῆς, ἀποκείμενα, ὧν τὸ ἐν μικρὸν καὶ εἰς διςτῆλους σελίδας διηρημένον τετραβάγγελον, καὶ τὸ ἕτερον μείζον καὶ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ὁ Riemann ἀνάγει εἰς ἀρχαιοτέραν τοῦ ΙΓ' αἰῶνος ἐποχὴν, τὸ δὲ δεύτερον εἰς ἀρχαιοτέραν τοῦ ΙΕ'. Τὸ δεύτερον τοῦτο ὑπῆρχε ποτέ, ὡς λέγεται, ἐν τῇ μονῇ τῆς Εὐαγγελιστρίας, τῇ ἐπὶ τοῦ νησυδρίου Βαρδιαίων (ἀρχ. Λητώας) κειμένη, ὅθεν καὶ ἐλήφθη παρὰ τοῦ Τσιμαράτου εὐρόντος αὐτὸ παρερριμμένον μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ἢ κατ' ἄλλους ὅτι ὑπῆρχε καὶ τοῦτο ἐκ τῶν τῆς ἁγ. ῥηθείσης μονῆς τῶν Γεριῶν.

Ληζούριον Κεφαλληνίας, Ὁκτώβριος 1887.

ΗΛΙΑΣ Α. ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ

ΤΙ ΤΡΩΓΟΥΣΙΝ ΟΙ ΠΑΡΙΣΙΟΙ

Λίαν ἐνδιαφέρουσα εἶνε ἡ γνῶσις τοῦ τί κατανάλισκει ὁ στόμαχος τῶν κατοίκων τῆς πρωτεύουσας τῆς Γαλλίας. Περί τούτου δὲ ἐξεδόθησαν τελευταῖον στατιστικαὶ πληροφορίες ἀφορῶσαι τὸ ἔτος 1886. Οἱ Παρίσιοι κατηνάλωσαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο 180 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια χιλιόγραμμων κρέατος, ἥτοι 2 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια πλείονα ἢ κατὰ τὸ 1885. Τούτων τὰ 35 ἑκατομμύρια εἰσάγονται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἰδίως δὲ οἱ ἄμνοι ἐκ Γερμανίας. Ἐκ τῶν 180 ἑκατομμυρίων 4 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια χιλιόγραμματα εἶνε

κρέας ὑπείκον. Πτηνὰ καὶ κυνήγιον ἀγρίων ζῴων κατηνάλωθησαν 24 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμων, ἥτοι 1 ἑκατομμύριον ὀλιγώτερον τοῦ ἔτους 1885. Ἐκ τούτων οἱ μὲν λαγωοί, αἱ πέρδικες καὶ αἱ ἔλαφοι εἰσάγονται ἐκ Γερμανίας, αἱ δὲ ἄγριαὶ νῆσαι, οἱ φασιανοὶ καὶ αἱ ἄγριαὶ ὄρνιθες ἐκ Βελγίου καὶ Ὀλλανδίας. Ἡ Ἰσπανία παρέχει 2 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια κορυδαλῶν καὶ ἄλλων ὀδικῶν πτηνῶν. Ἡ Ἰταλία ἀπέστειλε τὸ παρελθὸν ἔτος 2 περίπου ἑκατομμύρια περιστέρων. Τὴν μεγαλειτέραν ὁμως μέριμναν πρὸς διατροφὴν τοῦ γιγαντώδους στομάχου τῶν Παρισίων, ἐν ὅλῳ λαμβανομένου, παρέσχεεν ἡ Αὐστρία. Αὕτη ἀπέστειλεν ἐν ἔτει μὲν 1885 4,900 χιλιόγραμματα ἀγρίων ζῴων, ἐν ἔτει δὲ 1886 400, 000, ἥτοι ἐν διαστήματι ἐνὸς καὶ μόνου ἔτους ἑκατονταπλασίασε τὴν ἐξαγωγήν τῆς. Ἐκ τῶν 400 τούτων χιλιάδων 60,000 ἦσαν λαγωοί, 27, 100 φασιανοί, 190, 000 πέρδικες, 110, 000 κόσσυφοι καὶ 5, 440 ἔλαφοι. Ἀλλὰ καὶ ἐκ Ῥωσσίας ἤρξαντο εἰσερχόμενα κυνήγια εἰς Παρισίους, καὶ ἐν γένει τὸ ξένον κυνήγιον τὸ κατανάλισκόμενον ἐν τῇ μεγαλόπολει ταύτῃ ἀποτελεῖ τὰ 75 ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου.

Ἡ εἰσαγωγή τῶν ὀστρέων ἐδιπλασιάσθη ἀπὸ τοῦ 1876, καθόσον ἐν ἔτει 1886 ἀνῆλθεν εἰς 212 ἑκατομμύρια τεμαχίων ἀπὸ 98 ἑκατομμυρίων, εἰς ἀνῆλθε κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο. Τὸ πλεῖστον τῶν ὀστρέων ἔρχεται ἐκ Πορτογαλίας. Ἐνεκα τοῦ πλήθους δὲ τούτου ἡλαττώθη μικρὸν καὶ ἡ τιμὴ αὐτῶν. Ἐνῷ π. χ. τὰ πορτογαλικά ὀστρεα εἶχον πρότερον 4 φράγκα καὶ 35 ἑκατοστὰ σήμερον στοιχίζουσι 4 φρ. καὶ 15 ἑκατοστὰ.

Ὡς πρὸς τὰ ποτὰ, ἐν ἔτει 1886 εἰσῆχθησαν εἰς Παρισίους 4 ἑκατομμύρια ἐκατόλιτρα οἴνου, 272, 205 ἑκατόλιτρα ζύθου καὶ 299, 568 ἑκατόλιτρα οἴνου ἐκ καρπῶν. Ἡ γαλλικὴ πρωτεύουσα ἀπορροφᾷ μόνῃ τὸ πέμπτον τοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Γαλλίᾳ παραγομένου οἴνου, ὅστις ἄλλως ἐν ἔτει 1886 ἀνῆρχετο εἰς 25 ἑκατομμύρια ἐκατόλιτρων. Ἐὰν δὲ συναγάγωμεν πορίσματα ἐκ τῶν ἄνω ἀριθμῶν, θέλομεν ἶδει ὅτι ἕκαστος Παρισινὸς ἐν ἔτει 1886 κατηνάλωσεν 148 χιλιόγραμματα ἄρτου, 10 χιλιόγραμματα ἰχθύων, 3 χιλιόγραμματα ὀστρέων, 10 χιλιόγραμματα ὀρνιθίων καὶ κυνηγίου, 74 χιλιόγρ. κρέατος, 7, χιλ. βουτύρου, 186 λίτρας οἴνου, 12 λίτρας οἴνου καρπῶν καὶ 11 λίτρας ζύθου. Ἀλλὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κατοίκων τῶν Παρισίων ἤθελεν εἶναι εὐτυχὲς ἐὰν ἡ ἀναλογία αὕτη ἀντεστοίχει οὕτως εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν.